

WANDELWEEK ARDENNEN

ZUIDERHUIS
JULI 2020

EEN ZOMERSE WANDELWEEK IN DE ARDENNEN

Wallonië is nooit monotoon maar is een bonte verzameling van landschappen, streken en kleuren. Het heeft nog een ongerepte natuur, een rijke fauna en flora, pittoreske dorpjes en hartelijke mensen. We hebben een vaste stek centraal gelegen tussen de Hoge Venen, La Roche en Aywaille. Ideaal dus om van hieruit naar het vertrekpunt van de wandeling te rijden. Alle wandelingen die op het programma staan, zijn stuk voor stuk hoogstandjes. Namen die tot de verbeelding spreken; Baraque Michel, de vallei van de Statte, de venen van Malchamps, de vallei van de Trôs-Marets, de wandeling naar de neus van Napoleon, het Reinhardkasteel, de hoogste watervallen van België en de stuwdam van Robertville. Dit zijn maar enkele namen maar we wandelen ook langs de oevers van de meest bekendste riviertjes van de Ardennen zoals de Warche, de Statte, de Trôs-Marets, de Chefna en de betoverende Ninglinspo. Spa, bakermat van thermalisme en wellness, is prachtig gelegen aan de voet van beboste heuvels waar natuurlijke bronnen ontspringen. De Hoge Venen maakt deel uit van het Belgisch-Duitse natuurpark Hoge Venen-Eifel. We zullen hier de originele schoonheid ontdekken, alsook de unieke fauna en flora.

DEELNEMERS

Van links naar rechts; Dany en achter haar, haar echtgenoot Jan (Tervuren), Ludwig (reisleader – Merchtem), Marleen (Bachte Maria Leerne), Chris (deels verscholen achter Marleen – Oostakker, Ilse (Antwerpen), Ginette (Gent), Christophe (Dendermonde), Hugo (Gent), Marijse (Kontich), Fred (Dilbeek), Sylvain (Oplabeek), Jean-Pierre (Ingelmunster en Jan (Wetteren).

Zaterdag 18 juli 2020

- Wandeling : Luswandeling rond de Stausee Bütgenbach
- Gebied : Bütgenbach
- Afstand : 11 km
- Stijgen : 100 m
- Dalen : 100 m
- Duur : 4 uur

Met een beperkte groep doen we vandaag al een wandeling rond het meer van Bütgenbach. Het meer van Bütgenbach is een stuwmeer gelegen op de rivier de Warche. Het meer heeft een oppervlakte van 120 hectare (of 1,2 km²).

De gemiddelde diepte van het meer is 9 meter en het diepste punt is 18 meter. De maximale lengte is 3 km en de maximale breedte is 0,5 km.

Het meer bevindt zich in de Belgische Oostkantons, op de rand van het plateau van de Hoge Venen. Het is een toeristische trekpleister voor watersporters. Men kan er zeilen,

windsurfen, kajakken, waterfietsen, zwemmen en sportvissen. Motorboten zijn niet toegelaten.

In de herfst van 2003 liet men het meer bijna volledig leeglopen voor onderhoud aan de

stuwdam. Dit onderhoud werd in 2004 uitgevoerd. Het meer werd in de loop van dat jaar opnieuw gevuld.

De dam werd aangelegd van 1929 tot 1932, is 140 m lang en heeft een hoogte van 23 meter. De centrale kan jaarlijks ongeveer 2,2 miljoen kWh energie leveren en wordt uitgebaat door Electrabel.

Op de westoever van het meer lag vroeger het station Bütgenbach dat onder andere door een toeristentreintje werd bediend.

Zondag 19 juli 2020

- Wandeling : Luswandeling in het hart van de Hoge Venen
- Gebied : Baraque Michel
- Afstand : 13 km
- Stijgen : 300 m
- Dalen : 300 m
- Duur : 5 uur

Volgens een legende was Michel Schmitz verdwaald in de Venen tijdens een overtocht van het Hoog Plateau. Op de rand van de uitputting zou hij de wens uitgesproken hebben om, als hij aan de dood ontsnapte, een toevluchtsoord zou bouwen in het Veen, waar verdwaalde

reizigers asiel en versterking zouden kunnen vinden. Hij plantte zijn stok op de plaats waar hij zijn beslissing nam en Schmitz vond wonderbaarlijk de weg terug. Getrouw aan zijn gelofte bouwde hij een hut op de plaats van zijn avontuur waar hij een kluizenaar installeerde om zijn liefdadige zending te vervullen. Het zou deze hut zijn die aan de oorsprong ligt van de Baraque Michel. Dit was waarschijnlijk rond 1811.

Een ander verhaal is dat Michel Schmitz hier een primitief huis heeft gebouwd om zijn beroep als kleermaker uit te oefenen. Maar mijn verhaal is mooier.

Een rijke industrieel, een zekere Fischbach liet deze kapel bouwen in 1830. Michel Schmitz moest wel beloven dat hij iedere avond een lantaarn in het klokkentorentje zou aansteken voor

verdwaalde reizigers. Deze traditie werd in stand gehouden tot 1856.

Op de groepsfoto staat Chris deels verscholen achter iemand anders maar hier zie je Chris uit Oostakker staan als eerste op de vlinder.

Diezelfde Fischbach liet ook al in 1827 een klok aan de gevel van Baraque Michel ophangen.
De Schmitz kregen de opdracht de klok te luiden bij mistig weer om verdwaalde reizigers

naar de herberg te leiden. Dat deden ze overigens tot 1856, voor de aanleg van de weg Eupen-Malmedy. Momenteel hangt er een kopie in de Baraque Michel. De echte “Cloche des Égarés” werd geschonken aan het Museum van Verviers.

Terzelfder tijd liet Fischbach in de Baraque een boek neerleggen dat het "IJzeren Boek" genoemd werd, omwille van de metalen kافت. Alle geredde personen werden uitgenodigd om hierin hun naam te schrijven. Dit register werd tijdens de brand van 1889 vernield. Er stonden

126 getuigenissen in, waarvan 93 van voor 1836. Sommige daarvan (37 verhalen) werden kort voor de ramp op vraag van Albert Bonjean gekopieerd en vervolgens gepubliceerd in zijn werk "La Baraque Michel et le livre de fer".

Het kruis van de verloofden vertelt het dramatische verhaal van twee jonge mensen die verdwaalden in een sneeuwstorm in het veen. Het verhaal gaat over Marie Solheid en Francois Reiff. Ze hadden elkaar leren kennen op de kermis in Jalhay en waren al snel

verliefd. Ze verloofden zich en besloten te gaan trouwen. Op de winterse zaterdag 21 januari 1871 gingen Marie en haar verloofde Francois naar Xhoffraix waar Marie oorspronkelijk vandaan kwam. Ze moesten er de benodigde documenten voor hun voorgenomen huwelijk ophalen. Ze begonnen rond 9 uur in de ochtend aan hun 20 kilometer lange voettocht. Ze hadden ook de trein via Pepinster naar Francochamps kunnen nemen en van daaruit per postkoets verder kunnen reizen naar Malmedy. Maar, jong en verliefd als ze waren, kozen ze ervoor te voet te gaan. Onderweg pauzeerden ze in café Mixhe in Jalhay, alvorens te beginnen aan de 12 kilometer lange tocht door de hen toch redelijk bekende venen. De waard en Marie's broer, die ook in het cafe werkte, probeerden hen nog van hun voornemen te voet te gaan te weerhouden. Maar tevergeefs. Marie zei dat ze als echt meisje uit het veen deze situatie wel meester zou worden. Rond het middaguur verlieten ze Jalhay.

Overvallen door een sneeuwstorm en mist verdwaalden ze en Francois moest de uitgeputte Marie achterlaten in de buurt van grenssteen 151 van de Belgisch- Pruisische grens. Op haar jurk droeg Marie een met potlood geschreven briefje waarop stond "*Marie vient de mourir et moi je vais le faire*". Dit betekent: Marie is net gestorven en ik zal eveneens sterven. Hij ging nog op zoek naar hulp maar haalde het ook niet. De broer van Marie begon al op 23 januari met zoekpogingen naar het tweetal, omdat Marie nog niet terug was gekomen. Net op deze dag begon in de Hoge Venen een strenge vorstperiode die gepaard ging met sneeuwval die de lichamen van Francois en Marie bedekten. De zoekpogingen die in de daarop volgende weken werden ondernomen, bleven door de dikke sneeuwlaag, vruchteloos. Het lichaam van François werd begin maart, na het smelten van de eerste sneeuw teruggevonden. Een week later werd ook het lichaam van Marie terug gevonden. Op de plek waar Marie werd gevonden staat nu een kruis.

Tot 1849 waren de meeste Schotse hooglanders zwart van kleur. Het verhaal gaat dat in de jaren 1840 koningin Victoria een bezoek bracht aan de Schotse hooglanden en toen haar voorkeur uitsprak voor de rode dieren. Ze vond deze simpelweg mooier. Ze gaf het bevel om

meer rode Hooglanders te fokken. Naast zwarte en rode komen er ook blonde varianten voor. Een volwassen stier weegt 800 kilo en een koe 500 kilo. Schotse hooglanders kunnen tot achttien jaar oud worden.

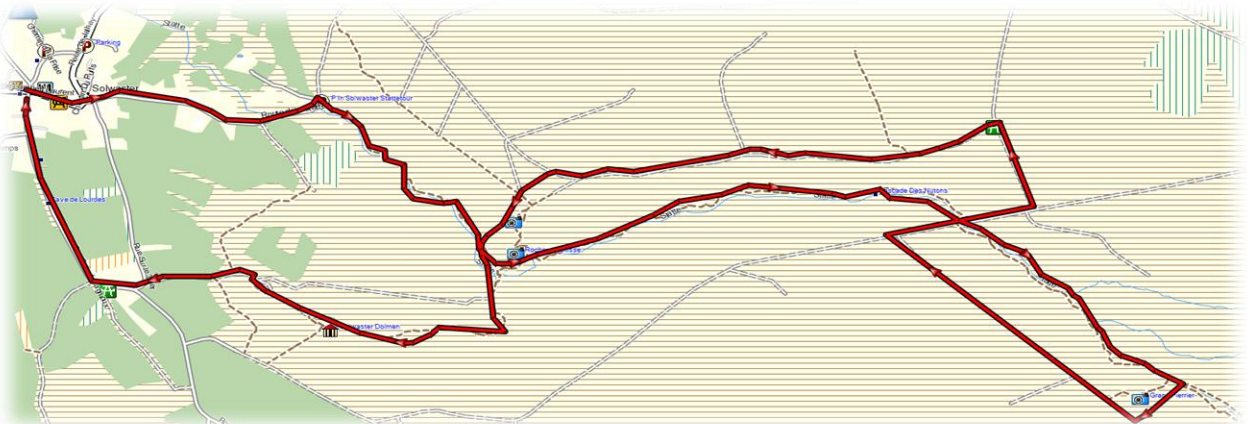
De bodem bevat hier grote hoeveelheden turf en ijzer waardoor het water op de Hoge Venen steeds bruin ziet.

Baraque Michel was voor de eerste wereldoorlog het hoogste punt van België. Nadien hebben we er het gebied Eupen en Malmédy bijgekregen en sedertdien is het hoogste punt het Signaal van Botrange. Baraque Michel is 674 m hoog en het Signaal van Botrange is 694 m hoog.

Maandag 20 juli 2020

- Wandeling : Luswandeling in de Vallei van de Statte
- Gebied : Solwaster
- Afstand : 9 km
- Stijgen : 300 m
- Dalen : 300 m
- Duur : 4 uur

Overdag hebben we steeds mooi en zonnig weer maar 's ochtends bij vertrek kunnen we toch wel een warme jas gebruiken.

De rivier de Statte is één van de mooiste rivieren. Zij ontspringt op de Hoge Venen op een hoogte van 580m. De oevers van de Statte zijn rijk aan mossen en varens.

Aan de oevers van de Statte treft men vooral veel afzettingen aan van hoekige stenen. Deze afzettingen zijn gevormd aan het einde van de laatste ijstijd, ongeveer 15.000 jaar geleden, door het vloeien van de met water verzadigde dooilaag.

De Rots van Bilisse is een loodrechte rots van bijna 50m hoog. De breuk die in de rots zichtbaar is, is het resultaat van opwaartse bewegingen en plooiingen in de aardkorst, die in het geologisch verleden van dit gebied hebben plaats gevonden.

Op de Rots van Bilisse prijkt een houten uil. Ook in de buurt zien we nog een houten roofvogel.

We dienen steeds van de ene oever naar de andere te gaan. Gelukkig zijn er bruggetjes. Maar mochten er geen bruggetjes zijn dan zou het ook wel gaan want er staat niet veel water in het riviertje en er liggen behoorlijk wat stenen in.

Normaal zijn er ook veel kleine watervalletjes in de Statte maar doordat er weinig regen gevallen is, merken we daar niet veel van.

Ik heb een groep van 13 mensen waarvan er 9 al één of meerdere keren met mij op reis zijn geweest. De overige vier deelnemers kennen mij van een wandeldag van bij het Zuiderhuis.

In het begin van de wandeling is er tamelijk wat volk maar hoe verder we gaan hoe minder wandelaars we tegen komen.

Een hoopje stenen in de bergen geeft de weg aan en is eigenlijk een soort wegwijzer, vooral zeer doeltreffend als het gesneeuwd heeft en bij mist. Men noemt dit een steenmannetje. Steenmannetjes komen wereldwijd voor. In het verleden zouden reizigers die onherbergzame gebieden doorkruisten, de gewoonte hebben gehad om onderweg stenen op te rapen en toe te

voegen aan het eerstkomende steenmannetje dat ze tegenkwamen. Men loopt van het ene steenmannetje naar het volgende (zichtbare) steenmannetje.

De dolmen, een enorme “tafel” van kwartsiet van 3m bij 2m en met een gewicht van 17 ton, werd ontdekt in 1887 en heeft de historici perplex doen staan wat zijn echtheid betreft. Gaat

het hier om een dolmen die dateert uit de Keltische tijd? Het is niet zeker, het blijft tot op heden een raadsel. De dolmen werd deels uitgegraven. Er bestaan veel legenden rond deze rivier.

Na onze wandeling bezoeken we het charmante Duitse stadje Monschau, net over de grens.

Het Rotes Haus is zowat 250 jaar oud en werd gebouwd in 1752. In het huis staat een houten trap waar, destijds, 8 Italianen 4 jaar aan gewerkt hebben.

Monschau is ontstaan in 1205 toen in de buurt een nonnenklooster werd gesticht. Om dit klooster te beschermen werd in 1217 een burcht gebouwd. Hierrond rees een dorpje uit de

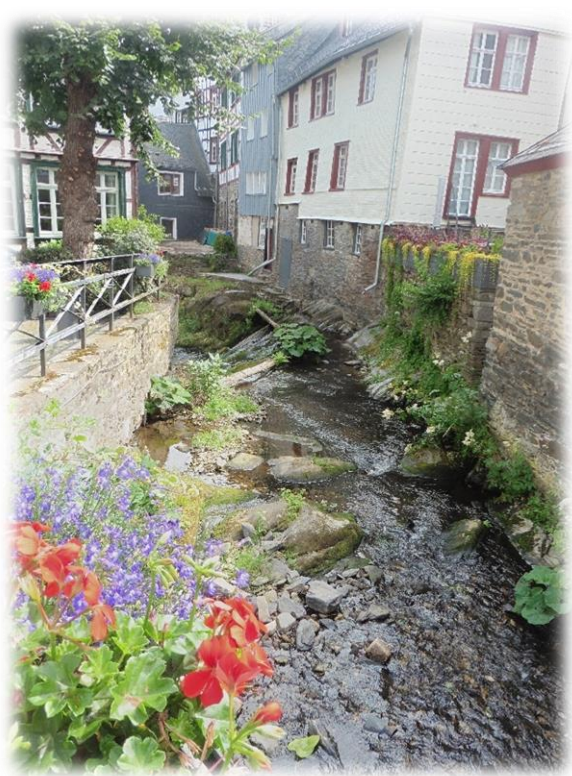
grond. In 1366 werd het een stad. De textielnijverheid maakte dankbaar gebruik van het
schone water van de Laufenbach en de Rur die het dorpje doorkruisen.

De fontein op de Markt heeft drie beelden van personen. De beelden stellen mensen voor die de belangrijkste beroepen hadden bij het produceren van lakens. Allereerst is er natuurlijk de wever, die de aangeleverde wol weeft. Daarna heb je de persoon die de kleur aan de stof

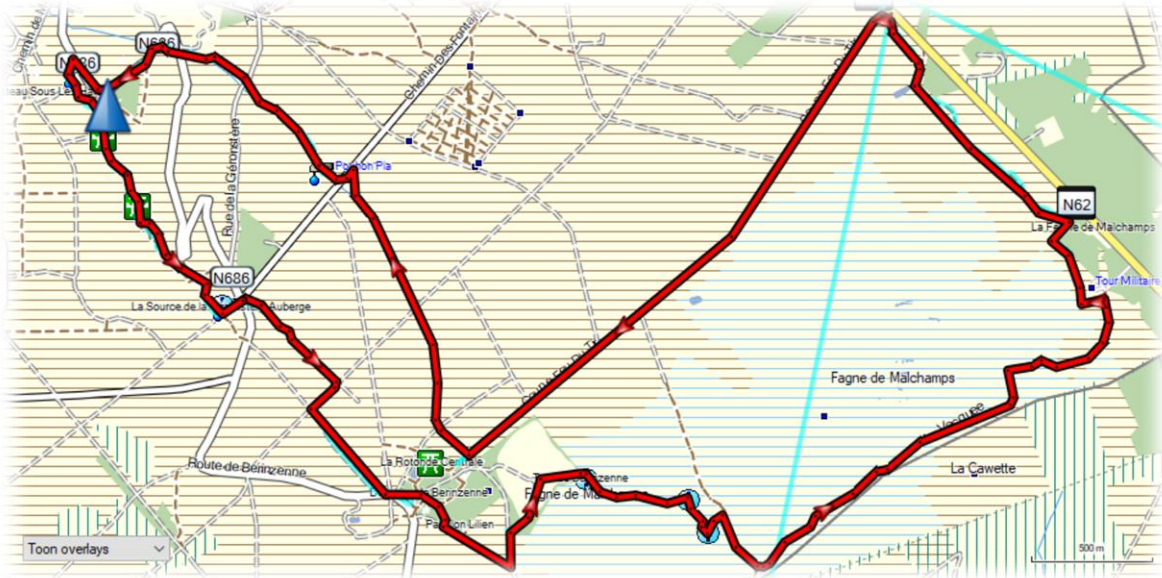
toegevoegd. Tot slot is er nog de droogscheerder die de uitstekende pluïjes met een grote schaar wegnipte, waardoor het weefsel een glad oppervlak kreeg.

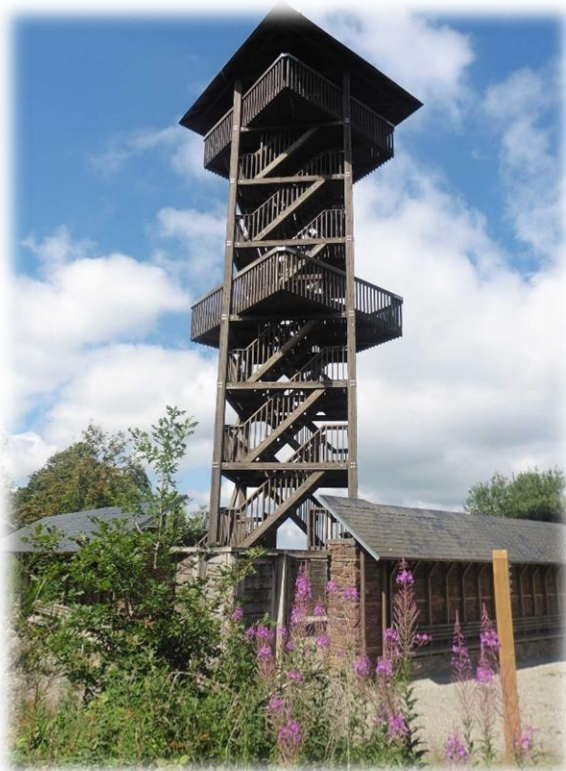

Van ver dacht ik Fred gezien te hebben maar toen ik dichterbij kwam zag ik dat het iets anders was.

Dinsdag 21 juli 2020

- Wandeling : Luswandeling van de Geronstèrebrong naar de venen van Malchamps
- Gebied : Spa
- Afstand : 14 km
- Stijgen : 400 m
- Dalen : 400 m
- Duur : 5 uur

De uitkijktoren Fagne de Malchamps is van lariks gemaakt. De terras- en toegangsdeuren zijn gemaakt van eikenhout. Gelegen op een hoogte van 570 m, rust de toren, waarvan de basis een vierkant is van 4m, op 4 kolommen van gladgestreken beton. De nok van het natuurlijke